

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Belousov Eugeniu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui,

*Belousov Eugeniu XXXXX, născut la
XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 21.08.2017– 06.06.2018

instanța de apel: 09.06.2018 – 30.10.2018

instanța de recurs ordinar: 02.05.2020 – 01.10.2020

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06 iunie 2018, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Belousov Eugeniu a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 27, 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de 1 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- art. 201¹ alin.(3) lit. a) Cod penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de 4 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilit lui Belousov Eugeniu prin cumul parțial al pedepselor stabilite, pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 (cinci) ani dacă, în termenul de probă, condamnatul Belousov Eugeniu, nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În conformitate art. 90 alin.(6) Cod penal aplicând condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată l-a obligat pe inculpatul Belousov Eugeniu să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

2. În sentință prima instanță a constatat că Belousov Eugeniu, la data de XXXXX, aproximativ la ora 01:45 min., de comun acord cu Belousov Victor, prealabil împărțind între ei rolurile, urmărind intenția sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, aflându-se în parcul XXXXX, au deteriorat lacătul frigiderului ce aparține SRL „Hiper Reduceri”, de unde au sustras pe ascuns 32 bănuțe de bere de marcă „Baltica” la preț total de 534 lei, 8 bănuțe de bere de marcă „Carlsberg” la preț total de 128 lei, 8 bănuțe de bere de marcă „Tuborg” la preț de 128 lei, cipsuri și alune uscate de marcă „Chipster” la preț total de 840 lei, după care cu bunurile sustrase au încercat să părăsească locul comiterii infracțiunii, însă independent de voința lor nu și-au dus acțiunile până la capăt din motiv că au fost reținuți de colaboratorii agenției de pază „Media Security” și „Media Monitoring”, astfel punând SRL „Hiper Reduceri” în riscul cauzării unui prejudiciu material în sumă totală de 1630 lei.

Tot el, la XXXXX, aproximativ la ora 20:30, aflându-se la domiciliul său, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX, ap. XXXXX, urmărind scopul aplicării violenței fizice față de fratele său Croitor Vladimir, cu care conlocuiesc împreună și astfel fiind, conform art. 133/1 lit. a) din Codul penal, membri de familie, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopul său, în urma unui conflict habitual, din motive ostile, i-a aplicat ultimului două lovituri cu cuțit în regiunea abdomenului, cauzându-i conform concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 27.02.2018 plagă tăiat-înțepată penetrantă a abdomenului cu lezarea transfixiantă a intestinului subțire, plagă tăiat-înțepată penetrantă în regiunea hemitoracelui drept, pneumotorace postraumatic pe dreapta, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect tăietor-înțepător, prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare gravă. (vol. II, f.d.168-169).

Faptele constatate de prima instanță și reținute în sarcina inculpatului Belousov Eugeniu au fost calificate în baza: „ ... art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c) și d) din Cod penal: - tentativa de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșită de două persoane, prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, acțiune care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul; în baza art. 201/1 alin. (3) lit. a) din Codul Penal: violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al

familiei, manifestată prin maltratare și alte acțiuni violente, soldate cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății. (vol. II, f.d.173).

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani, Perevoznic Ruslan, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, pronunțată în cauza penală de învinuire a lui Belousov E. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c) și d) și 201/1 alin. (3) lit. a) din Codul penal, în partea individualizării pedepsei penale, rejudecarea cauzei penale conform ordinii stabilite pentru prima instanța, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care: lui Belousov Eugeniu recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c) și d) din Codul penal, să-i fie numită pedeapsa 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; lui Belousov Eugeniu recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (3) lit. a) din Codul penal, să-i fie numită pedeapsa 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; în baza art. 84 alin. (1) Cod penal a-i stabili lui Belousov Eugeniu prin cumul parțial de pedepse, pedeapsă definitivă 5 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Sentința în partea ce ține de încetarea procesului penal în cauza lui Belousov V., care a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c) și d) din Codul penal, în legătură cu împăcarea părților, de menținut fără modificări.

3.1. În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că:

- pedeapsa stabilită inculpatului, este neîntemeiată și individualizată contrar prevederilor art. 61 Cod Penal, nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și din partea altor persoane;

- anterior Belousov Eugeniu a fost condamnat la o pedeapsă cu închisoare, inclusiv pe faptul provocării vătămărilor intenționat grave cu survenirea decesului victimei, iar după ispășirea acesteia nu a tras concluziile necesare și nu și-a încetat activitatea sa criminală;

- simplul fapt că victima violenței în familie, dar și reprezentantul părții vătămate în cazul tentativei de furt nu au pretenții față de inculpat, nu este suficient pentru aplicarea în speță a prevederilor art. 90 Cod penal, or trebuia să se țină cont și de trecutul criminal al lui Belousov Eugeniu, care a mai comis fapte similare, și care nu a realizat gravitatea consecințelor acțiunilor sale, el prezentând pericol pentru societate, iar aplicarea pedepsei non - privative acestuia iar crea impresia impunității sale și doar îl va încuraja să-și continue comportamentul său ilegal și antisocial.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, a fost admis apelul procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani, Perevoznic Ruslan, casată sentința parțial, în

partea pedepsei, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru primă instanță, prin care Belousov Eugeniu, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolele 27, 186 alin. (2), lit. b), c) și d) și 201/1 alin. (3), lit. a) Cod penal, prin aplicarea prevederilor articolului 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, se pedepsește:

- în baza articolului 27, 186 alin. (2), lit. b), c) și d) Cod penal cu închisoare la 1 (unu) an;

- în baza articolului 201/1 alin. (3), lit. a) Cod penal cu închisoare la 4 (patru) ani și 6 (șase) luni;

În conformitate cu prevederile articolului 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Belousov Eugeniu i-a fost stabilit pedeapsă definitivă cu închisoare de 5 (cinci) ani în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei stabilit inculpatului Belousov Eugeniu, urmând a fi calculat din data reținerii.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței atacate.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, faptele săvârșite de inculpatul Belousov Eugeniu sunt calificate corect conform semnelor componentelor infracțiunii prevăzute de articolele 27, 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal: tentativa de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșită de două persoane, prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, acțiune care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul, precum și de articolul 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal: violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare și alte acțiuni violente, soldate cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății.

Instanța de apel a apreciat ca fiind fondate motivele invocate în apel ce vizează pedeapsa stabilită inculpatului, sub aspectul blândeții, dat fiind că prima- instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75, și 90 Cod penal și celor prevăzute la articolul 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a constatat netemeinicia condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, dat fiind că la soluționarea chestiunii respective, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor articolului 90 Cod penal. În speță nu s-au constatat circumstanțe ce justifică suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare aplicate inculpatului Belousov Eugeniu.

Instanța de apel lecturând și analizând sentința, a observat, că prima instanță n-a motivat soluția privind suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, astfel încât partea descriptivă nu cuprinde

considerente temeinice și legale privind aplicarea articolului 90 Cod penal. Astfel, soluția dată de prima instanță, în partea pedepsei, privind aplicarea prevederilor articolului 90 Cod penal, este lovită de nulitate absolută.

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală, instanța de apel a menționat dispozițiile articolelor 7, 61, 75 și 84 Cod penal, precum și cele ale articolului 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, evidențiind că scopul pedepsei este atât corectarea condamnatului, cât și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, iar, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile săvârșite de inculpat trebuie sancționate, astfel încât să se resimtă impactul pedepsei aplicate asupra fenomenului infracțional din societate.

A indicat că, inculpatul anterior prin sentința Judecătorei Botanica, municipiul Chișinău din 03 ianuarie 2011 a fost judecat pentru infracțiuni similare și, executând pedeapsa stabilită prin sentință, nu și-a făcut concluziile necesare pășind din nou pe calea infracțională, are antecedente penale stinse, infracțiunile comise, în conformitate cu prevederile articolului 16 alin. (3) și (4) Cod penal, fac parte din categoria celor mai puțin grave și grave. Concomitent, a evidențiat că cauza se judecă în procedura prevăzută de articolul 364/1 Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, astfel fiind aplicabile prevederile din alin. (8), potrivit cărora inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În speță este prezent cazul unui concurs de infracțiuni, astfel inculpatul este declarat vinovat de săvârșirea a două infracțiuni fără să fi fost condamnat pentru vreuna dintre ele, astfel, urmează pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate pentru fiecare infracțiune în parte.

În consecință, instanța de apel a exclus dispoziția cu privire la aplicarea prevederilor articolului 90 Cod penal, inculpatul fiind pedepsit cu închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei, conform cerințelor din articolul 409 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de apel a notat că nu există alte temeiuri de a interveni în sentință.

5. Decizia instanței de apel din **30 octombrie 2018**, pronunțată integral la **03 decembrie 2018**, a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Belousov Eugeniu, la **11 septembrie 2019**, prin care a solicitat casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

5.1. În motivarea cererii de recurs inculpatul a invocat că:

- nu este de acord cu pedeapsa aplicată, deoarece părțile vătămate l-au iertat și nu au pretenții față de el;

6. Referință asupra recursului declarat, nu a fost depusă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data 30 octombrie 2018, în prezența procurorului, părții vătămate, inculpatului și avocatului acestuia, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (f.d. 196-197, 199-200, vol. II), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării deciziei integrale și anume pentru data de 03 decembrie 2018, ora 14:00. Tot din materialele dosarului se constată că copia deciziei motivate, a fost expediată avocatului inculpatului, părții vătămate și inculpatului fapt confirmat prin recipisă(f.d.207, vol. II).

Tot din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d.198) se constată că, la data stabilită, în prezența procurorului, a fost pronunțat dispozitivul deciziei motivate, fiindu-i înmănată procurorului participant copia deciziei motivate, celorlalți participanți fiindu-le expediată prin intermediul oficiului poștal.

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 03 decembrie 2018, ședință despre care inculpatul Belousov Eugeniu a cunoscut, fiindu-i cunoscută și soluția pe caz.

Colegiul menționează că, inculpatul a declarat recurs ordinar împotriva hotărârii judecătorești adoptate la caz, la data de 11 septembrie 2019, fapt confirmat prin data înregistrării la Curtea Supremă de Justiție, adică peste termenul prevăzut de lege, termenul scadent fiind data de 02 ianuarie 2019.

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul penal specifică faptul că pentru inculpat termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de 04 decembrie 2018, adică a doua zi după pronunțarea deciziei, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de 02 ianuarie 2019.

Prin urmare, recursul inculpatului Belousov Eugeniu declarat la 11 septembrie 2019, nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

La acest capitol este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar al inculpatului Belousov Eugeniu este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Belousov Eugeniu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui *Belousov Eugeniu XXXXX*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 29 octombrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda